

Jēkabpils novada rīcības programma: “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns 2024. – 2028. gadam”

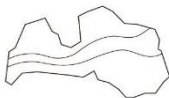
Jēkabpils, 2023

Eiropas Savienības fondu darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus” projekts Nr. 8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”

Izglītības
kvalitātes
valsts
dienests

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

SATURA RĀDĪTĀJS

SATURA RĀDĪTĀJS	2
PAMATOJUMS	3
KONTEKSTS	3
1. ESOŠĀ SITUĀCIJA PAŠVALDĪBĀ	5
1.1. JĒKABPILS NOVADA NOVIETOJUMS UN IEDZĪVOTĀJI	5
1.2. IZGLĪTĪBAS PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANAS IESPĒJAS JĒKABPILS NOVADĀ	5
1.3. ATBALSTA PASĀKUMI BĒRNIEM UN ĢIMENĒM	9
1.4. PMP AKTUALITĀTE JĒKABPILS NOVADA PAŠVALDĪBĀ	11
2. PMP PREVENCIJAS SISTĒMA	14
2.1. STARPINSTITŪCIJU SADARBĪBAS MODELIS	14
2.2. STRATĒGISKIE MĒRĶI	16
3. PMP PREVENCIJAS SISTĒMAS IEVIEŠANAS PLĀNS PAŠVALDĪBĀ	18
3.1. PMP PREVENCIJAS AKTIVITĀŠU NODROŠINĀJUMA PLĀNS 2024.–2028. GADAM	18
3.2. PMP PREVENCIJAS SISTĒMAS UN AKTIVITĀŠU ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA	22
4. PIELIKUMS: STATISTIKAS DATI	24

PAMATOJUMS

Rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns” izstrādes mērķis ir pilnveidot Jēkabpils novada pašvaldības līmeņa priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (turpmāk – PMP) prevencijas sistēmu, kas veicinātu izglītojamo izglītības snieguma uzlabošanos un ilgtspējīgu izaugsmi.

Rīcības programma ir vidēja termiņa pašvaldības plānošanas dokuments, kurā analizēta PMP aktualitāte un izvirzīti stratēģiskie mērķi un pasākumi PMP prevencijas jomā, lai pašvaldība varētu pretendēt uz dalību Eiropas Savienības fondu darbības programmu pasākumos, t.sk. Eiropas Savienības fondu darbības programmas 4.2.3.1. pasākumā “Integrēta "skola-kopiena" sadarbības programma atstumtības riska mazināšanai izglītības iestādēs un programmas finansējuma iegūšanai” un citos pasākumos.

Rīcības programma ir izstrādāta Eiropas Savienības fondu darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus” projekts Nr. 8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” ietvaros. Rīcības programmas izstrāde norisinājās no 2023. gada 21. aprīļa līdz 29. septembrim. Rīcības programmu izstrādāja pašvaldības speciālistu darba grupa – speciālisti no Izglītības pārvaldes, Sociālā dienesta, Bāriņtiesas, Pašvaldības policijas, Bērnu un jauniešu centra un Aknīstes vidusskolas vadības pārstāvis. Rīcības programmas izstrādē izmantoti Valsts izglītības informācijas sistēmas dati un Jēkabpils novada attīstības programma 2021. – 2028.gadam.

KONTEKSTS

PMP nopietni ierobežo izglītojamo izaugsmi un panākumu gūšanu profesionālajā jomā, kā arī padziļina vai turpina padziļināt nabadzību un sociālo izolētību.¹ Tādējādi PMP rada gan sociālas problēmas, gan palielina sociālās atstumtības risku. PMP mazināšana un jauniešu izglītības sasniegumu uzlabošana ir vērsta uz ilgtspējīgu izaugsmi un atbilst gan “gudras izaugsmes” mērķim, paaugstinot prasmju līmeni, gan “integrējošas izaugsmes” mērķim, mazinot vienu no galvenajiem bezdarba un nabadzības riska faktoriem.²

PMP problemātiku pašvaldībā veido gan izglītības kvalitāte, gan ģimeņu sociāli ekonomiskais stāvoklis, gan jauniešu un viņu vecāku vērtīborientācija un sadarbības kvalitāte starp izglītības iestādēm, pašvaldībām un valsts institūcijām, kā arī pašvaldības iespējas nodrošināt jauniešiem pieeju neformālās izglītības veidiem.

Pašvaldībai ir jānodrošina, lai tās dibinātajās un teritorijā izvietotajās izglītības iestādēs tiktu īstenots kvalitatīvs izglītības process un tās teritorijā deklarētie obligātās izglītības

¹ Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas koncepcija: rokasgrāmata Izglītības darbiniekiem un pašvaldībām, pieejams http://www.pumpurs.lv/sites/default/files/2023-04/PMP_prevencijas_koncepcija_03-04-2023.pdf

² Metodoloģiskās vadlīnijas darbam projektā “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”, pieejams: http://pumpurs.lv/sites/default/files/2023-01/VADLINIJAS_2023.pdf

vecumposma izglītojamie iegūtu kvalitatīvu izglītību, kā arī jānodrošina iespēja jauniešiem iegūt vidējo izglītību. PMP gadījumu skaita samazināšanas pasākumu koordinētas sistēmas izveide ir viens no galvenajiem pašvaldības uzdevumiem, nodrošinot citu institūciju, sociālo partneru, iestāžu, darba devēju, nevalstisko organizāciju, t. sk. reģionāla un nacionāla līmeņa jaunatnes organizāciju un biedrību vai nodibinājumu, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistīšanu sistēmas darbībā.

Mācību pārtraukšana visbiežāk nav spontāns lēmums, bet gan ilgstošs process, kura pazīmes var identificēt jau krietni savlaicīgi (1–3 gadus pirms mācību pārtraukšanas). Pētījumos “paredzamā” priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas iespējamība tiek skaidrota, pierādot, ka PMP risku var paredzēt 70%–82% gadījumu.^{3;4} Tādēļ rūpīga resursu izvērtēšana un atbalsta sniegšana, var dot būtisku ieguldījumu bērnu tiesību uz izglītību īstenošanā.

PMP prevencijas sistēma – pasākumu un procesu kopums, kas vērsts uz PMP risku mazināšanas atbalsta plānošanu un sistemātisku nodrošināšanu ar mērķi veicināt izglītības sistēmas kvalitātes pilnveidi, mazināt atstumtības risku un veicināt ikviena izglītojamā ilgtspējīgas izaugsmes iespējas.

PMP prevencijas sistēmas galvenās komponentes:

- starpinstitucionālās sadarbības modelī definēti stratēģiskie uzstādījumi PMP novēršanā, izrietoši no esošās situācijas izvērtējuma;
- PMP risku identificēšana un izvērtēšana;
- PMP prevencijas aktivitātes;
- īstenošanas uzraudzība un regulāra datu monitorēšana.

³ Kemper, L., G. Vorhoff, and B. U. Wigger. 2020. Predicting Student Dropout: A Machine Learning Approach. *European Journal of Higher Education* 10 (1):28–47.

⁴ Rovira, S., E. Puertas, and L. Igual. 2017. Data-Driven System to Predict Academic Grades and Dropout. *PLoS ONE* 12 (2):1–21

1. ESOŠĀ SITUĀCIJA PAŠVALDĪBĀ

Šajā nodaļā sniegts Jēkabpils novada raksturojums, raksturots Jēkabpils novadā pieejamais izglītības un sociālo pakalpojumu piedāvājums bērniem, jauniešiem un ģimenēm, kā arī analizēti PMP riski un pašvaldības PMP prevencijas darbs.

1.1. Jēkabpils novada novietojums un iedzīvotāji

Jēkabpils novads apvieno līdzšinējos Aknīstes, Jēkabpils, Krustpils Salas un Viesītes novadus un Jēkabpils pilsētu. Novadu veido trīs pilsētas: Aknīste, Jēkabpils un Viesīte un 22 pagasti: Aknīstes, Asares, Gārsenes pagasti, Ābeļu, Dignājas, Dunavas, Kalna, Leimaņu, Rubenes un Zasas pagasti, Atašienes, Krustpils, Kūku, Mežāres, Variešu un Vīpes pagasti, Salas un Sēlijas pagasti un Elkšņu, Rītes, Saukas un Viesītes pagasti.

Jēkabpils novads atrodas Latvijas dienvidaustrumu daļā, Zemgales plānošanas reģiona austrumu daļā, Daugavas abos krastos. Pēc 2021. gadā veiktās administratīvi teritoriālās reformas Zemgales plānošanas reģionā kopumā ir 6 pašvaldības. Jēkabpils novads aizņem 28 % no Zemgales plānošanas reģiona kopējās platības.

Novada kopējā platība ir 2996 km², un tajā uz 01.07.2022. pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) datiem dzīvo 42 295 iedzīvotāji. Pēc platības Jēkabpils novads ir ceturtā lielākā Latvijas pašvaldība, pēc iedzīvotāju skaita – desmitā lielākā.

Jēkabpils novadā krustojas valsts galvenās tranzīta dzelzceļa līnijas, kurām ir starptautiska nozīme. Latvijas ietvaros šīs līnijas savieno Jēkabpili ar Rīgu, Jelgavu, Rēzekni un Daugavpili. Krustpils stacija uz šīm maģistrālēm ir svarīgs transporta mezgls, kas apstrādā kravas un sadala transporta plūsmas pirms galamērķiem.

Jēkabpils novada iedzīvotājiem, tai skaitā jauniešiem, ir nodrošinātas labas mobilitātes iespējas. Jēkabpili šķērsojošās dzelzceļa līnijas Rīga-Daugavpils un Rīga-Rēzekne-Zilupe. Jēkabpils novadu šķērso valsts nozīmes autoceļi Rīga-Daugavpils (A6) un Rēzekne-Zilupe (A12) un reģionālie autoceļi P72 Ilūkste (Virsaīši) –Bebrene–Birži, P73 autoceļš Vecumnieki–Nereta–Subate, P74 autoceļš Siliņi–Aknīste, P75 Jēkabpils–Lietuvas robeža (Nereta), P76 Aizkraukle–Jēkabpils un P62 Krāslava–Preiļi–Madona.

1.2. Izglītības pakalpojumu piedāvājums un brīvā laika pavadīšanas iespējas Jēkabpils novadā

Izglītības infrastruktūras un pakalpojumu galvenais mērķis radīt bērniem un jauniešiem pilnvērtīgu pamatu dzīvei visa mūža garumā. Pēc PMLP informācijas 2021. gada 1. janvārī Jēkabpils novada teritorijā bija deklarēti 7 578 bērni, tai skaitā 2 835 vecumā līdz 6 gadiem un 4 743 bērni vecumā līdz 18 gadiem (neieskaitot). Kopumā pēdējo gadu laikā bērnu skaitam ir tendence samazināties, tomēr atsevišķās novada teritorijās bērnu skaits ir saglabājies stabils vai pat palielinājies, piemēram, Jēkabpils pilsētā.

Jēkabpils novada teritorijā ir 22 izglītības iestādes (skat. 1.1. tabula). Vispārējās izglītības pakalpojumus Jēkabpils pašvaldībā sniedz 8 pirmsskolas izglītības iestādes, 7 pamatskolas, 6 vidusskolas un valsts ģimnāzija.

Pirmsskolas izglītības grupas ir izveidotas arī septiņās skolās – Ābeļu pamatskolā, Biržu pamatskolā, Dignājas pamatskolā, Krustpils pamatskolā, Rubeņu pamatskolā, Sūnu pamatskolā, Zasas vidusskolā – un tas ievērojami paplašina pirmsskolas izglītības pakalpojumu pieejamību pašvaldībā. Jēkabpils novada pašvaldībā visiem bērniem vecumā no 1,5 gada tiek nodrošināta vieta pašvaldības pirmsskolas izglītības pakalpojumos.

Atsevišķās pirmsskolas izglītības iestādēs un skolās tiek īstenotas arī speciālās izglītības programmas.

Pašvaldībā darbojas 5 profesionālās ievirzes izglītības iestādes (māksla, mūzika, sports) – Jēkabpils Mākslas skola, Viesītes Mūzikas un mākslas skola (ar filiālēm vairākos pagastos novada teritorijā), A. Žilinska Jēkabpils Mūzikas skola, Jēkabpils Sporta skola, Sēlijas Sporta skola. Sporta jomā darbojas arī biedrība “Bērnu un jauniešu futbola klubs Jēkabpils”.

Interesu izglītību nodrošina Jēkabpils novada Bērnu un jauniešu centrs un profesionālās ievirzes izglītības iestādes. Interesu izglītības pulciņi tiek nodrošināti visā novada teritorijā, jo interešu izglītības programmas piedāvā gan Jēkabpils novada Bērnu un jauniešu centrs, gan arī vispārizglītojošās skolas. Interesu izglītības nodarbības vispārizglītojošajās skolās ir bezmaksas. Interesu izglītības piedāvājumu ietekmē pedagogu pieejamība.

1.1. tabula. Izglītības iestāžu skaits Jēkabpils novadā.

Izglītības iestāde	Skaits
Valsts ģimnāzija	1
Vidusskolas	6
Pamatskolas (t.sk.1 speciālā)	7
Pirmskolas izglītības iestādes	8
Interesu izglītības iestādes	2
Mākslas skolas	2
Mūzikas skolas	2
Sporta skolas	2

Jēkabpils pašvaldībā atrodas arī viena profesionālās izglītības iestādes – Jēkabpils Agrobiznesa koledža.

Kopējais izglītojamo skaits pašvaldības vispārizglītojošajās skolās uz 2022./2023. m.g. sākumu bija 4 264 izglītojamie (skat. 1.2. tabula).

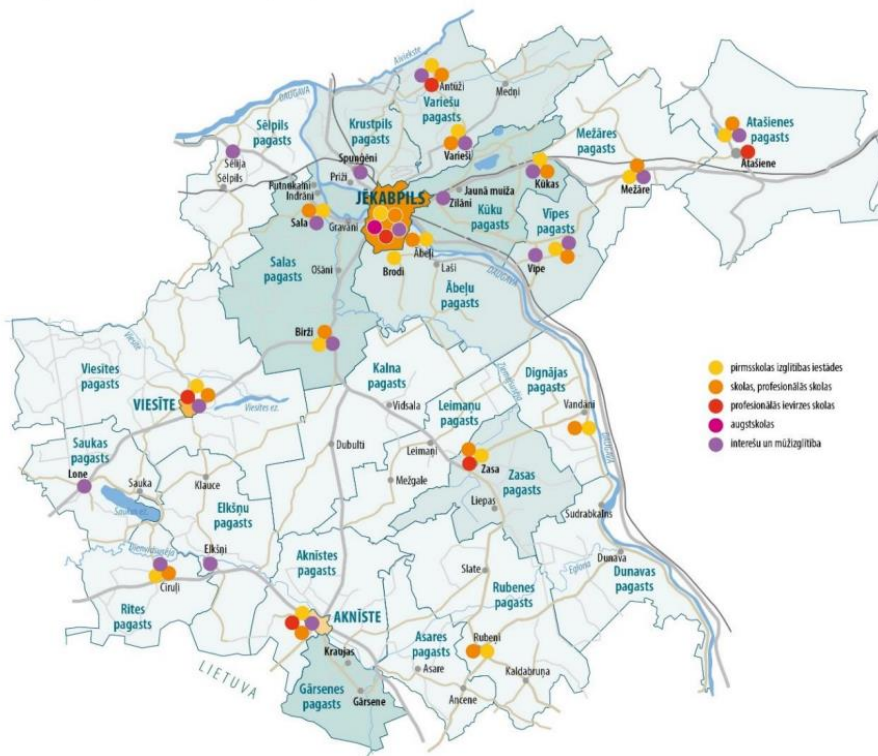
1.2. tabula. Izglītojamo skaits un izglītības iestāžu papildījums uz 01.09.2022. Jēkabpils novadā.

Iestādes tips	Nosaukums	Izglītojamo skaits	Klašu skaits	Vidējais papildījums klasē
Valsts ģimnāzija	Jēkabpils Valsts ģimnāzija	409	17	24,1

Iestādes tips	Nosaukums	Izglītojamo skaits	Klašu skaits	Vidējais papildījums klasē
Vidusskolas	Jēkabpils 2. vidusskola	1 454	66	22,0
	Jēkabpils 3. vidusskola	641	28	22,9
	Viesītes vidusskola	287	27	10,6
	Salas vidusskola	273	14	19,5
	Aknīstes vidusskola	220	13	16,9
	Zasas vidusskola	150	12	12,5
Pamatskolas	Krustpils pamatskola	215	15	14,3
	Sūnu pamatskola	199	34	5,9
	Ābeļu pamatskola	134	9	14,9
	Biržu pamatskola	117	10	11,7
	Rubeņu pamatskola	54	9	6,0
	Dignājas pamatskola	36	9	4,0
	Antūžu pamatskola (speciālā skola)	75	-	-
	KOPĀ:	4 264	263	15,9

1.1. attēlā ir parādīts Jēkabpils novada pašvaldības vispārīzglītojošo skolu izvietojums kartē. Tas parāda, ka, lai gan novads ir teritoriāli plašs, tas ir kompakts, ar pieejamu infrastruktūru, ceļiem un izplānotu satiksmi.

1.1. attēls. Jēkabpils novada pašvaldības skolu kartējums.

Lai konsolidētu resursus un veicinātu izglītības kvalitāti, Jēkabpils novada skolu tīkls pārdomāti un pakāpeniski tiek pielāgots izglītojamo vajadzībām, skaitam un apdzīvotības tendencēm.

1.3. tabula. Īstenotās skolu tīkla reformas Jēkabpils novadā, 2018.-2022.

Gads	Izglītības iestāžu apvienošana
2018.	Asares pamatskola Biržu internātskola + Biržu pamatskola Rites pamatskola + Viesītes vidusskola Dunavas pamatskola + Dignājas pamatskolu
2019.	Jēkabpils vakara vidusskola + Jēkabpils 2. vidusskola
2020.	Jēkabpils pamatskola + Jēkabpils 2. vidusskola
2022.	Brāļu Skrindu Atašienes vidusskola Mežāres pamatskola + Sūnu pamatskola Vīpes pamatskola
2022.	Variešu sākumskola + Krustpils pamatskola

Vairākās skolās mācības notiek apvienotajās klasēs: Antūžu pamatskolā (7), Dignājas pamatskolā (4), Rubeņu pamatskolā (3), Sūnu pamatskolā (11), Viesītes vidusskolā (4).

Vairākās skolās tiek realizētas speciālās izglītības programmas (skat. 1.4. tabula).

1.4. tabula. **Izglītības iestādes, kas piedāvā speciālās izglītības programmas.**

Programma	Izglītības iestādes
21015511	Salas vidusskola
21015611	Ābeļu pamatskola, Biržu pamatskola, Dignājas pamatskola, Krustpils pamatskola, Sūnu pamatskola, Aknīstes vidusskola, Viesītes vidusskola, salas vidusskola, Zasas vidusskola
21015811	Ābeļu pamatskola, Biržu pamatskola, Krustpils pamatskola, Rubeņu pamatskola, Sūnu pamatskola, Aknīstes vidusskola, Viesītes vidusskola, Zasas vidusskola
21015911	Aknīstes vidusskola, Jēkabpils 2. vidusskola

Kopš 2022. gada sākuma darbs ar jaunatni Jēkabpils novadā tiek īstenots vienoti pašvaldības iestādes Jēkabpils novada Bērnu un jauniešu centrs (turpmāk – JN BJC) pārraudzībā. JN BJC nodrošina interešu izglītību, metodisko vadību un darbu ar jaunatni īstenošanu Jēkabpils novadā. JN BJC darbojas arī pedagogs karjeras konsultants. JN BJC ir arī struktūrvienība Aknīstē; jauniešu telpas ir izveidotas arī Zasā, Salā un Viesītē, taču tās nav atvērtas jauniešiem visu laiku, bet noteiktās nedēļas dienās un laikos. Pagastos, kur nav jauniešu telpu, tiek organizēts mobilais darbs, kas tiek īstenots ar vietējo bibliotēku, izglītības iestāžu un tautas namu atbalstu.

Vasarā jauniešiem ir iespēja piedalīties nodarbinātības programmās, kurās pašvaldības sadarbojas ar NVA un jauniešiem ir iespēja strādāt un saņemt atalgojumu, kā arī apgūt noderīgu praksi un iemaņas. Novadā tiek domāts arī par jauniešu – personu vecumā no 13 līdz 25 gadiem – dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, darba tikumu un patriotismu, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kā arī atbalstot darbu ar jaunatni. Kopējais jauniešu skaits novadā, ņemot vērā arī Jēkabpils Agrobiznesa koledžas audzēkņus, pārsniedz 6000. Vairākās, tomēr ne visās apvienotajā Jēkabpils novadā aptvertajās teritorijās ir izstrādāti ilgtermiņa plānošanas dokumenti jaunatnes politikas jomā un tiek īstenoti tieši jauniešiem mērķēti projekti.

1.3. Atbalsta pasākumi bērniem un ģimenēm

Jēkabpils novads ir ģimenēm draudzīga pašvaldība ar pieejamu izglītības, sporta, kultūras, mākslas, mūzikas, jauno un mūsdienīgo tehnoloģiju un rekreācijas infrastruktūru.

Pašvaldība nodrošina ēdināšanu trūcīgo, daudzbērnu un maznodrošināto daudzbērnu ģimeņu bērniem PII un sākumskolās. Skolēnu autobusi bērnus ved uz un no skolas.

Jēkabpils novada pašvaldība piedāvā ģimenēm ar bērniem un jauniešiem vairākus sociālos pakalpojumus (skat. 1.5. tabula).

1.5. tabula. **Jēkabpils novada Sociālā dienesta un atbalsta pakalpojumi ģimenēm ar bērniem un jauniešiem.**

Atbalsta grupu nodarbības jauniešiem	Atbalsta grupu nodarbības jauniešiem ar uzvedības traucējumiem. Pakalpojuma mērķis: Sekmēt pozitīvu pusaudžu emocionālo attīstību, uzlabot pusaudžu attiecības sabiedrībā, palīdzēt pusaudžiem labāk izprast sevi un savas vajadzības, palīdzēt mazināt uzvedības problēmas.
Psihologa konsultācijas	Psihologa konsultācijas krīzes situācijās.
Jēkabpils novada pašvaldības sociālā dienesta ģimenes atbalsta centrs	Izmitināšana līdz 6 mēnešiem, atbalsts un psihologa konsultācijas krīzes situācijā.
Atkarību profilakses speciālists	Individuālās un grupas konsultācijas par atkarību un līdzatkarību; atkarības mazināšanas programma jauniešiem; konsultācijas vecākiem, kā atpazīt un atbalstīt jauniešu atkarībās
Sociālais darbs ar ģimenēm ar bērniem	Jēkabpils novada pašvaldība Jēkabpils novada sociālais dienests īsteno sociālo darbu ar ģimenēm ar bērniem, nodrošina psihosociālās konsultācijas un atbalstu, kā arī uzvedības sociālās korekcijas programmas bērniem un jauniešiem.
Vasaras nometnes jauniešiem	Nometnēs tiek iesaistīti bērni no riska ģimenēm, kam darbošanās nometnē var palīdzēt pašapziņas veidošanā un vērtību sakārtošanā.

2022. gadā Sabiedrības integrācijas fonda konkursa “Ģimenei draudzīgākā pašvaldība” ietvaros iedzīvotājiem bija iespēja sniegt savu viedokli – norādīt labās lietas pašvaldībā un vērst uzmanību uz to, kas vēl būtu jāuzlabo, lai novads kļūtu ģimenēm ar bērniem draudzīgāks. 1.6. tabulā ir apkopots Jēkabpils novada iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības pakalpojumiem – atzinīgāk novērtētie pašvaldības pakalpojumi un ieteikumi novada tālākai attīstībai, vides un iespēju bērniem un jauniešiem pilnveidošanai.

1.6.tabula. **Jēkabpils novada iedzīvotāju aptaujas rezultāti konkursā “Ģimenei draudzīgākā pašvaldība”, 2022.g.**

Atzinīgi novērtētie pakalpojumi pašvaldībā	Ieteikumi pašvaldības vides pilnveidošanai
▲ Bezmaksas ēdināšana izglītības iestādēs (līdz pat 6. klasei + mērķa grupas) ▲ Apmaksāts transports nokļūšanai uz skolu ▲ Plašs un pieejams pirmsskolas izglītības iestāžu tīkls ▲ Dāvanu paciņas bērniem Ziemassvētkos pirmssolās ▲ Plašas interešu izglītības iespējas	▼ Bērnu laukumi, aktīvās atpūtas vietas jauniešiem Jēkabpils labajā krastā un novada pagastu centros ▼ Vides pieejamība bērnu un invalīdu ratiņiem ▼ Dežūrgroupiņu pieejamība pirmsskolas iestādēs vasarā ▼ Lielāks atbalsts ģimenēm arī ar 1 vai 2 bērniem, personām bez trūcīgā statusa

Atzinīgi novērtētie pakalpojumi pašvaldībā	Ieteikumi pašvaldības vides pilnveidošanai
▲ Pabalsti bērnam piedzimstot un uzsākot skolas gaitas ▲ Atbalsts audžuģimenēm ▲ Krīzes centrs grūtības nonākušām ģimenēm ▲ Atbalsta programma bērniem ar īpašām vajadzībām ▲ Atbalsts jauniešiem organizēties un rīkot pasākumus ▲ Pieejami dažādi kultūras un sporta pasākumi ▲ Pieejama sporta infrastruktūra ▲ Bibliotēku sniegtās iespējas	▼ Vairāk pastaigu takas, gājēju celiņi, trotuāri, veloceļi ▼ Peldbaseina pieejamība ▼ Pie ūdens publiski pieejamo vietu skaits ▼ Graustu, bīstamo rotaļu elementu un objektu nojaukšana ▼ Ārstu pieejamība bērniem, vairāk speciālistu ▼ Vairāk pakalpojumu bērniem ar īpašām vajadzībām ▼ Veidot Ģimeņu konsultācijas centru ▼ Veidot Zinātnes centru

1.4. PMP aktualitāte Jēkabpils novada pašvaldībā

1.7. tabulā ir IZM datu apkopojums par 2019./2020. un 2020./2021. mācību gadu, kas parāda otrgadnieku skaitu, ar nesekmīgiem vērtējumiem pārcelto un mācības pārtraukušo izglītojamo skaitu Jēkabpils novada pašvaldības izglītības iestādēs. Jāpiebilst, ka 2020./2021. mācību gadā salīdzinoši sliktos rādītājus varētu būt ietekmējusi Covid-19 pandēmija un attālinātais mācību process.

1.7. tabula. **Otrgadniecība, pārceltie ar nesekmīgiem vērtējumiem, mācības pārtraukušie Jēkabpils novada pašvaldības skolās, 2019./2020.-2020./2021.m.g.**

Rādītājs	2019/2020		2020/2021	
	skaits	%	skaits	%
Izglītojamie, kuri palikuši uz otru gadu	32	0,7%	60	1,4%
Izglītojamie, kuri pārcelti ar vērtējumu 1- 3	4	0,1%	24	0,6%
Izglītojamie, kuri ir pārtraukuši mācības un neturpina mācības citā mācību iestādē	14	0,3%	40	0,9%

Ar mērķi mazināt izglītojamo skaitu, kas pārtrauc mācības, 2018. gada rudenī Latvijā tika uzsākts Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai” (projekts “Pumpurs”). 2018./2019. mācību gadā dalību projektā “Pumpurs” uzsāka 6 tagadējā Jēkabpils novada pašvaldības izglītības iestādes, taču 2021./2022. mācību gadā projektā piedalījās jau 14 izglītības iestādes.

Projekta “Pumpurs” kopumā piedalījušies 1263 izglītojamie no Jēkabpils novada pašvaldības izglītības iestādēm un kopējais realizēto individuālā atbalsta plānu skaits visa projekta ietvaros bijis 1788 (datus izglītības iestāžu griezumā skat. 4.2. tabulu Pielikumā). Vidēji atbalsta pasākumus saņēmuši 13 % izglītojamo, taču atbalsta saņēmēju skaitu noteica arī projekta kvotas, pieejamā finansējuma apmērs un pedagoģiskā personāla kapacitāte.

1.8. tabula. **Jēkabpils novada pašvaldības izglītības iestāžu un izglītojamo dalība projektā “Pumpurs”, 2018./2019.-2022./2023.m.g.**

Rādītājs	2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023
	I	II	I	II	I	II	I	II	I
Pašvaldības izglītības iestāžu skaits	6	8	8	8	7	7	12	14	12
Individuālo atbalsta plānu skaits	102	238	201	264	186	172	216	253	156
Projektā iesaistīto izglītojamo īpatsvars*	-	-	17%	20%	17%	13%	10%	9%	6%
<i>*Projektā iesaistīto izglītojamo proporcija no visiem izglītojamajiem, kas mācās tajās pašvaldības izglītības iestādēs, kuras piedalās projektā “Pumpurs”.</i>									

Izstrādājot individuālā atbalsta plānus, projektā “Pumpurs” katram izglītojamajam tika veikts PMP risku izvērtējums. Projekta rezultātu apkopojums parāda, ka lielākoties PMP riski saistās ar mācību darbu un izglītības iestādes vidi (98 % gadījumu), savukārt pārējās risku grupas – sociālās vides un veselības riski, ar ģimeni saistītie riski, ekonomiskie riski – identificētas salīdzinoši reti. Ar mācību darbu un izglītības iestādi saistītie riski visbiežāk ir grūtības mācību satura apguvē, zemi mācību sasniegumi un iekavēta mācību satura apguve iepriekšējā izglītības posmā. Tomēr, jāuzsver, ka projektā “Pumpurs” tika izmantots projekta piedāvātais risku noteikšanas rīks, kas izstrādāts atbilstoši projekta piedāvātajiem atbalsta pasākumiem, kā arī Covid-19 pandēmija, kuras ietekmē izglītības iestādes fokusējās uz mācību darba risku mazināšanu, savukārt papildus ekonomiskā atbalsta pasākumus uzturējās sociālais dienests. Pārrunās ar izglītības un sociālās jomas speciālistiem secināts, ka faktiski sociālās vides un ar ģimeni saistītie riski varētu būt ievērojami lielāki.

1.9. tabula. **Jēkabpils novada pašvaldības izglītības iestāžu izglītojamajiem identificētās PMP risku grupas projektā “Pumpurs”.**

Risku grupa	%
Mācību darba/ izglītības iestādes riski	98%
Sociālās vides un veselības riski	1%
Ar ģimeni saistītie riski	1%
Ekonomiskie riski	0,4%

Projektā “Pumpurs” Jēkabpils novada pašvaldības izglītības iestādes visvairāk projekta pieejamo finansējumu izmantoja, sniedzot izglītojamajiem individuālas mācību priekšmetu konsultācijas. Visbiežāk sniegtas konsultācijas matemātikā (35 % gadījumu), latviešu valodā (26 %), angļu valodā (11 %). 10 % projektā finansējuma izlietots, nodrošinot atbalsta speciālistu konsultācijas, no kurām – psihologa (45 %), sociālā pedagoga (29 %), pedagoga (21 %), logopēda (5 %). Ekonomiskā atbalsta pasākumi ietvēra pilsētas un starppilsētu transporta kompensācijas.

1.2. attēls. Projektā “Pumpurs” nodrošinātie atbalsta pasākumi.

Izvērtējot projekta “Pumpurs” sasniegtos rezultātus, 2023. gada martā tika īstenota pedagogu aptauja, kurā piedalījās arī 36 pedagogi no 12 Jēkabpils novada pašvaldības izglītības iestādēm. 32 no 36 pedagogiem norāda, ka PMP ir nozīmīga problemātika Jēkabpils novada pašvaldības izglītības iestādēs. Visi aptaujātie pedagogi uzskata, ka projekta “Pumpurs” atbalsts ir bijis nozīmīgs PMP risku mazināšanā un kā ietekmīgākos pasākumus nosauc individuālās konsultācijas mācību priekšmetos, kā arī atbalsta speciālistu konsultācijas.

Lai arī projekta “Pumpurs” atbalsts lielākoties saistījās ar izglītības vides risku mazināšanu, izglītojamo mācību sniegumā liela loma ir ģimenes atbalstam un sociālekonomiskajam stāvoklim. Trūcīgu un maznodrošinātu ģimeņu īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita Jēkabpils novadā trīs gadu laikā vidēji ir 6,4 % (skat. 4.1. tabulu Pielikumā). Pie tam trīs gadu periodā – laikā no 2020. līdz 2022. gadam – rādītājs ir palielinājies no 5,9 % līdz 6,9 %. Datu apkopojums parāda, ka ir pagasti un pilsētas, kuros trūcīgu uz maznodrošinātu ģimeņu īpatsvars pārsniedz arī 10 % robežu, piemēram, Dunavas pagasts, Elkšņu pagasts, Rites pagasts, Zasas pagasts, Viesīte. 2022. gadā 314 ģimenes ar bērniem Jēkabpils novadā saņēma sociālo palīdzību, savukārt aktīvs un regulārs sociālais darbs tika īstenots 324 ģimenēm.

1.10. tabula. Ģimeņu ar bērniem, kuras saņem sociālo palīdzību, skaits Jēkabpils novadā.

	2020	2021	2022
Ģimeņu ar bērniem skaits, kuras saņem sociālo palīdzību	386	200	314
Ģimeņu ar bērniem skaits, kurām tiek nodrošināts aktīvs un regulārs sociālais darbs		269	324

2. PMP PREVENCIJAS SISTĒMA

Šajā nodaļā sniegta PMP prevencijas sistēmas Jēkabpils novada pašvaldībā raksturojums, kā arī izvirzīti stratēģiskie mērķi, sasniedzamie rezultāti un rīcības plāns PMP prevencijas sistēmas stiprināšanai un PMP risku mazināšanai Jēkabpils novadā.

2.1. Starpinstitūciju sadarbības modelis

Jēkabpils novadā darbojas gan starpinstitūciju sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzības jautājumos, gan starpprofesionāļu komandas bērnu un jauniešu atbalstam (2.1.tabula).

2.1.tabula. Starpinstitūciju un starpprofesionāļu atbalsta vienības Jēkabpils novada pašvaldībā.

Sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzības jautājumos	Jēkabpils novada pašvaldības izveidota konsultatīva koleģiāla institūcija, kas darbojas Jēkabpils novada pašvaldības administratīvajā teritorijā ar mērķi veicināt saskaņotu un koordinētu starpinstitūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzības jomā un īstenot prevencijas pasākumus, lai novērstu iespējamus likumpārkāpumus.
Starpinstitucionālās sanāksmes Sociālajā dienestā	Starpinstitucionālās sadarbības ietvaros sociālais dienests un izglītības iestāde vienojas nepieciešamā atbalsta sniegšanā bērnam un vecākiem
Iekļaujošas izglītības atbalsta centrs	Individuālais atbalsts izglītojamajiem ar speciālajām vajadzībām ietver izglītojamo spēju un attīstības līmeņa diagnosticēšanu, atbalsta pasākumu izvēli, individuālo izglītības plānu mērķu izstrādi, speciālistu konsultācijas individuālam izglītojamajam (vecākiem un citām ieinteresētajām pusēm) par attīstības traucējuma kompensācijas stratēģijām u.c.

Ar Jēkabpils novada pašvaldības 24.03.2022. domes sēdes lēmumu Nr.283 (protokols Nr.6, 102.§) ir apstiprināts nolikums “Par sadarbības grupu bērnu tiesību aizsardzības jomā”. Jēkabpils novada sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzības jomā (turpmāk – Sadarbības grupa) ir Jēkabpils novada domes (turpmāk – Dome) izveidota platforma valsts pārvaldes un pašvaldības institūciju sadarbībai, lai īstenotu un risinātu bērnu tiesību aizsardzības nodrošināšanas jautājumus Jēkabpils novada pašvaldības administratīvajā teritorijā. Sadarbības grupa ir konsultatīva koleģiāla institūcija, kas darbojas Jēkabpils novada pašvaldības administratīvajā teritorijā ar mērķi veicināt saskaņotu un koordinētu starpinstitūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzības jomā un īstenot prevencijas pasākumus, lai novērstu iespējamus likumpārkāpumus.

Sadarbības grupas pamatuzdevumi noteikti Ministru kabineta noteikumos par institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā un tie ir: koordinēt nepieciešamās palīdzības sniegšanu ģimenēm, kurās nav pietiekami nodrošināta bērnu attīstība un audzināšana, ievērojot bērna labākās intereses; pieaicināt sadarbības grupā speciālistus no Ministru kabineta

noteikumos par institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā minētajām valsts un pašvaldības iestādēm un institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, kā arī pieaicināt citus speciālistus vai pieprasīt no viņiem nepieciešamo informāciju Ministru kabineta noteikumos par institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā minētajā gadījumā.

Sadarbības grupas sastāvā ir Sadarbības grupas vadītājs, Sadarbības grupas vadītāja vietnieks, Sadarbības grupas sekretārs un Sadarbības grupas locekļi. Sadarbības grupas sanāksmes notiek pēc vajadzības, bet ne retāk kā noteikts Ministru kabineta noteikumos par institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzībā, sekojošā sastāvā:

- Jēkabpils novada Sociālā dienesta Sociālā atbalsta nodaļas vadītāja;
- Jēkabpils novada pašvaldības policijas Administratīvo procesu un iesniegumu izskatīšanas nodaļas inspektore;
- Jēkabpils novada bāriņtiesas priekšsēdētāja;
- Jēkabpils novada sociālā dienesta psiholoģe;
- Jēkabpils novada Izglītības pārvaldes izglītības darba speciāliste, pilda arī sekretāra pienākumus;
- Valsts policijas pārstāvis, Nepilngadīgo lietu inspektors;
- Jēkabpils ārpusģimenes aprūpes atbalsta centra pārstāvis;
- Jēkabpils novada bāriņtiesas locekle;
- Salas vidusskola direktore;
- Jēkabpils novada sociālā dienesta sociālās darbinieks darbam ar ģimeni un bērniem (3 speciālisti).

2022. gadā sadarbības grupa bērnu tiesību aizsardzības jautājumos 5 sēdēs izskatīja 13 izglītojamo lietas, kuri bez attaisnojoša iemesla neapmeklēja izglītības iestādi. Četriem izglītojamajiem ieteikts apmeklēt pedagoģiski medicīnisko komisiju, diviem izglītojamajiem nodrošināts Izglītības pārvaldes speciālistu atbalsts (psihologs, logopēds), divi izskatītie izbraukuši no valsts, četri skolu apmeklēja bez neattaisnojošiem kavējumiem, viena izglītojamā vecākiem sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols par vecāku pienākumu nepildīšanu.

2.2. Stratēģiskie mērķi

Balstoties esošās situācijas izvērtējumā, 2.2.tabulā ir izvirzīti PMP prevencijas sistēmas un prevencijas darba stratēģiskie mērķi un sasniedzamie rezultāti Jēkabpils novadā.

2.2. tabula. **PMP prevencijas stratēģiskie mērķi un sasniedzamie rezultāti.**

Nr.	Mērķis	Sasniedzamais rezultāts
1	2	3
① UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA		
1.	Starpinstitūciju sadarbības sistēmas PMP prevencijas darbā stiprināšana pašvaldībā.	▶ Pašvaldībā ir ieviesta un darbojas efektīva, pārskatāma starpinstitūciju koordinācijas sistēma PMP prevencijas darba plānošanai, īstenošanai un uzraudzībai. ▶ Starpinstitūciju sadarbībā iesaistītajiem speciālistiem tiek nodrošināts atbalsts un apmācības par PMP prevencijas darba plānošanu, īstenošanu un uzraudzību.
2.	Sabiedrības izglītošana PMP jomā.	▶ Pašvaldības informatīvajos izdevumos tiek aktualizēta PMP problemātika un popularizēta pozitīvā pieredze PMP risku mazināšanā. ▶ Pieaug pašvaldības iedzīvotāju izpratne par PMP riskiem un prevencijas darbu.
3.	Droša un iekļaujoša izglītības vide.	▶ Pieaudzis izglītojamo, kuri izglītības iestādē jūtas emocionāli un fiziski droši, skaits. ▶ Samazinājies izglītojamo, kas ilgstoši, neattiecināti kavē mācības, skaits. ▶ Uzlabojusies izglītojamo attieksme pret mācībām, samazinājies izglītojamo ar zemiem mācību sasniegumiem skaits.
4.	Daudzveidīgas saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas.	▶ Pieaudzis izglītojamo skaits, kuri iesaistīti ārpuskolas aktivitātēs. ▶ Pašvaldībā ir pieejamas daudzveidīgas saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas.
② MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA		
5.	Atbalsts pedagoģiskajam personālam darbā ar PMP risku mazināšanu.	▶ Novērsta pedagogu emocionālā pārslodze un izdegšana. ▶ Pedagogiem ir pieejamas apmācības par savlaicīgu PMP risku pamanīšanu un atbalsta sniegšanu izglītojamajiem ar PMP risku.
6.	Attīstīt integrētu skolas-kopienas pieeju, veicinot starpinstitūciju sadarbību un dažādu iesaistīto pušu līdzdalību.	▶ Stiprināta kopienas pieeja sabiedriskajos procesos pašvaldībā. ▶ Īstenoti sadarbības projekti kopienu atbalstam un attīstībai vismaz 10 pašvaldības izglītības iestādēs.
7.	Veicināt vecāku izpratni par bērnu attīstību un līdzdalību izglītošanas procesā.	▶ Uzlabojusies vecāku kompetence audzināšanas jautājumos. ▶ Palielinājusies vecāku iesaiste izglītības procesos.
③ PIELĀGOTĀ PREVENCIJA		
8.	Sniegt intensīvu pielāgotu atbalstu PMP riska izglītojamajiem, novēršot PMP gadījumus.	▶ Samazinājies izglītojamo, kuri pārtraukuši mācības, skaits. ▶ Samazinājies izglītojamo, kuri nesaņem atestātu par pamatzglītības apguvi, skaits. ▶ Samazinājies izglītojamo ar zemiem mācību sasniegumiem skaits. ▶ Uzlabojusies izglītojamo lasītprasmes rezultāti.

Nr.	Mērķis	Sasniedzamais rezultāts
1	2	3
9.	Sniegt materiālu atbalstu izglītojamajiem no ģimenēm ar zemiem ienākumiem.	► Preventīvi samazināti sociālekonomiskie riski.

Lai novērtētu PMP novēršanas kontekstā panākto progresu, attiecībā uz stratēģiskajiem mērķiem ir definēti politikas rezultāta rādītāji (skat. 2.3. tabulu). Lai veidotu vienotu, savstarpēji saskaņotu un hierarhiski pakārtotu PMP novēršanas plānošanas un uzraudzības sistēmu Jēkabpils novada pašvaldībā, tajā iekļauto mērķu un rādītāju noteikšanai nepieciešama datu uzkrāšana gan izglītības iestāžu, gan pašvaldības līmenī.

2.3. tabula: **PMP prevencijas sistēmas rezultatīvie rādītāji.**

Nr.	Rezultatīvie rādītāji	Bāzes vērtība (gads)	Sasniedzamā tendence		Datu avots
			2026	2028	
1	2	3	4	5	6
1 UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA					
1.	Izglītojamo, kuri izglītības iestādē jūtas fiziski un emocionāli droši, īpatsvars.	Mērījums tiks uzsākts 2023./24.m.g.	Sasniedzamie rezultāti tiks noteikti 2024. g.		Izglītojamo aptauja
2.	Izglītojamo īpatsvars, kuri reģistrēti vismaz vienā interešu izglītības programmā (VKI010)*.	Mērījums tiks uzsākts (2023./24.m.g.)	Sasniedzamie rezultāti tiks noteikti 2024. g.		VIIS
2 MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA					
4.	Pedagogu, kuri piedalījušies apmācības par PMP prevencijas tematiku, īpatsvars.	Mērījums tiks uzsākts 2025. gadā	Sasniedzamie rezultāti tiks noteikti 2025. g.		Izglītības pārvalde
5.	Izglītojamo ar zemu mācību sasniegumu (zem 10%) 9. klašu centralizētajos eksāmenos īpatsvars.	Mērījums tiks uzsākts 2023./24.m.g.	Sasniedzamie rezultāti tiks noteikti 2024. g.		VIIS
3 PIELĀGOTĀ PREVENCIJA					
8.	Izglītojamo, kuri ir pārtraukuši mācības un neturpina mācības citā mācību iestādē, īpatsvars.	0,9% (2020./21.m.g.)	0,3%	0%	VIIS

*Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas (IKMS) rādītājs. Uz PMP attiecināmo rādītāju kopu skatīt PMP Konceptijas dokumenta 6. pielikuma.

3. PMP PREVENCIJAS SISTĒMAS IEVIEŠANAS PLĀNS PAŠVALDĪBĀ

Šajā nodaļā izstrādāts Jēkabpils novada pašvaldības PMP prevencijas aktivitāšu plāns laika posmā no 2024. līdz 2028. gadam, kurā noteiktas PMP prevencijas aktivitātes, to īstenošanā iesaistītās puses un finansējuma avoti.

3.1. PMP prevencijas aktivitāšu nodrošinājuma plāns 2024.–2028. gadam

Plānoto PMP prevencijas aktivitāšu nodrošināšanai plānots piesaistīt Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam specifisko atbalsta mērķu ietvaros plānoto pasākumu finanšu līdzekļus, piedaloties darbības programmas 4.2.3.1. pasākumā "Integrēta "skola-kopiena" sadarbības programma atstumtības riska mazināšanai izglītības iestādēs", kā arī citos ES fondu projektos, t.sk. Izglītības un zinātnes ministrijas, Labklājības ministrijas, Veselības ministrijas un to padotības iestāžu administrētajos projektos. Tāpat plānots izmantot nacionāla līmeņa programmas, kas tieši un pastarpināti ietekmē izglītības kvalitāti un pieejamību un ir vērstas uz sociālās atstumtības mazināšanu un vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanu bērniem un jauniešiem. Pašvaldības finansiāla līdzdalība tiek paredzēta pašvaldības budžeta pamatfunkciju nodrošināšanas ietvaros.

3.1. tabula: PMP prevencijas aktivitāšu plāns 2024.–2028. gadam.

Nr.	Mērķis	Nr.	Prevencijas aktivitāte	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Finansējuma avots	Īstenošanas periods				
							2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8				
① UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA											
1.	Starpinstitūciju sadarbības sistēmas PMP prevencijas darbā stiprināšana pašvaldībā.	1.1.	Apmācības starpinstitūciju sadarbībā iesaistīto iestāžu, dienestu vadītājiem un darbiniekiem.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, sociālais dienests, bāriņtiesa, pašvaldības policija	ES fondi	x				

Nr.	Mērķis	Nr.	Prevencijas aktivitāte	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Finansējuma avots	Īstenošanas periods				
							2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8				
		1.2.	Pilnveidota starpinstitūciju un starpprofesionālu sadarbības kārtība PMP preventijas plānošanā, īstenošanā un uzraudzībā, t.sk. PMP datu monitorings.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes	ES fondi	x	x			
2.	Sabiedrības izglītošana par PMP riskiem un preventijas nozīmi.	2.1.	PMP risku un preventijas darba tēmas aktualizēšana plašsaziņas līdzekļos pašvaldībā, informatīvas un izglītojošas kampaņas iedzīvotājiem.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, Nevalstiskās organizācijas	ES fondi		x	x	x	x
3.	Droša un iekļaujoša izglītības vide.	3.1.	Pasākumi sociāli un emocionāli labvēlīgas vides stiprināšanai izglītības iestādēs, piem. Sociāli emocionālās mācīšanās u.tml.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, Nevalstiskās organizācijas	Valsts finansējums, ES fondi, Pašvaldības finansējums	x	x	x	x	x
		3.2.	Emocionālās labjūtības monitoringa ieviešana izglītības iestādēs.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes. Iestāžu vecāku padomes	Valsts finansējums, ES fondi			x	x	x
4.	Daudzveidīgas saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas.	4.1.	Dienas un vasaras nometnes, sporta aktivitātes, jauniešu kopienas stiprināšana, darba ar jaunatni pieejamība, interešu izglītības programmas u.c. saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas bērniem un jauniešiem.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, Nevalstiskās organizācijas, interešu un profesionālās ievirzes izglītības iestādes	Valsts finansējums, ES fondi		x	x	x	x
② MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA											
5.	Atbalsts pedagoģiskajam personālam darbā ar PMP risku mazināšanu.	5.1.	Apmācības, pieredzes apmaiņas, praktiski treniņi pedagogiem un atbalsta speciālistiem par PMP risku atpazīšanu, novēršanu, starpprofesionālu sadarbību u.tml.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes	ES fondi	x	x	x	x	x
		5.2.	Apmācības pirmsskolas pedagogiem.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes	ES fondi		x	x	x	x

Nr.	Mērķis	Nr.	Prevencijas aktivitāte	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Finansējuma avots	Īstenošanas periods				
							2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8				
		5.3.	Atbalsta pasākumi pedagogiskajam personālam, kas strādā ar PMP riska mazināšanu, t.sk. supervīzijas.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes	ES fondi	x	x	x	x	x
6.	Attīstīt integrētu skolas-kopienas pieeju, veicinot starpinstitūciju sadarbību un dažādu iesaistīto pušu līdzdalību.	6.1.	Skolu-kopienas projekti.	Izglītības pārvalde, Plānošanas un attīstības pārvalde	Izglītības iestādes, Nevalstiskās organizācijas	ES fondi			x	x	x
		6.2.	Izglītības iestāžu sadarbību ar vecāku padomēm.	Izglītības pārvalde,	Izglītības iestādes. Iestāžu vecāku padomes	ES fondi			x	x	x
7.	Veicināt vecāku izpratni par bērnu attīstību un līdzdalību izglītības procesā.	7.1.	Izglītojoši un skaidrojoši pasākumi vecākiem, lai veicinātu vecāku izpratni un sadarbību ar izglītības iestādēm u.c. speciālistiem.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes, sociālais dienests, bāriņtiesa, pašvaldības policija, NVO, vecāku padomes	ES fondi		x	x	x	x
3 PIELĀGOTĀ PREVENCIJA											
8.	Sniegt intensīvu pielāgotu atbalstu PMP riska izglītojamajiem, novēršot PMP gadījumus.	8.1.	Individuālas atbalsta speciālistu konsultācijas PMP riska izglītojamajiem.	Izglītības pārvalde	Izglītības iestādes. Iestāžu vecāku padomes	ES fondi		x	x	x	x
		8.2.	Pedagogu konsultācijas izglītojamo lasītprasmes veicināšana pirmsskolas un sākumskolas izglītības pakāpēs.	Izglītības pārvalde	Izglītības pārvalde, IKVD, Latviešu valodas aģentūra	ES fondi		x	x	x	x
9.	Sniegt materiālu atbalstu izglītojamajiem no ģimenēm ar	9.1.	Ekonomisks atbalsts mācību līdzekļu nodrošināšanai izglītojamajiem.	Sociālais dienests	Izglītības iestādes, sociālais dienests, bāriņtiesa,	Valsts finansējums, ES fondi, Pašvaldības finansējums	x	x	x	x	x

Nr.	Mērķis	Nr.	Prevencijas aktivitāte	Atbildīgā institūcija	Iesaistītās institūcijas	Finansējuma avots	Īstenošanas periods				
							2024	2025	2026	2027	2028
1	2	3	4	5	6	7	8				
	zemiem ienākumiem.				pašvaldības policija,						

3.2. PMP prevencijas sistēmas un aktivitāšu īstenošanas uzraudzība

Šajā nodaļā tiek aprakstīta pašvaldības PMP prevencijas sistēmas pārvaldības un aktivitāšu īstenošanas uzraudzības kārtība, paredzot iespēju sasniegto starprezultātu izvērtēšanai un plānoto aktivitāšu pielāgošanai nosprausto mērķu un rezultātu efektīvākai sasniegšanai.

Rīcības programmas “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns” ieviešanas un uzraudzības sistēmas pamatuzdevums ir nodrošināt savlaicīgu un rezultatīvu PMP prevencijas aktivitāšu ieviešanu, sistēmas īstenošanu un analīzi.

Par sistēmas īstenošanu atbildīgās puses ir noteiktas rīcības programmā. Sistēmas ieviešanas uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas rīcības programmā noteiktās aktivitātes.

Izglītības pārvaldes uzdevums ir regulāri iegūt un apkopot informāciju no izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm un sadarbības partneriem, tādējādi organizējot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas ieviešanu. Uzraudzības un monitoringa pasākumi ietver arī regulāru izglītojamo, vecāku un pedagogu viedokļa izziņāšanu; arī šie dati var tikt izmantoti sistēmas ieviešanas uzraudzībai.

Uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas PMP ieviešanas plānā noteiktās aktivitātes un izvirzītie stratēģiskie mērķi.

Par sistēmas vispārēju ieviešanu un resursu piešķiršanu rīcības programmā noteikto darbību īstenošanai atbildīga ir Jēkabpils novada pašvaldība. Par sistēmas ieviešanas koordinēšanu un uzraudzību atbildīga Jēkabpils novada pašvaldības Izglītības pārvalde (turpmāk – Izglītības pārvalde), Izglītības pārvaldes vadītāja norīkots darbinieks.

Izglītības pārvaldes norīkotais darbinieks rīko ikgadējas sanāksmes vismaz divas reizes gadā, lai pārrunātu sistēmas ieviešanas procesu, aktualitātes un radušos problēmjautājumus.

Izglītības pārvaldes vadītāja norīkots darbinieks sagatavo ikgadēju pārskatu par sistēmas ieviešanu, kas tiek strukturēts atbilstoši izvirzītajiem mērķiem, plānotajām aktivitātēm, un, ja nepieciešams, tas kalpo kā pamats rīcības programmas aktualizācijai, ko ieteicams veikt katru gadu. Rīcības programmas aktualizēšana ietver informācijas apkopošanu par izpildītajiem uzdevumiem un/vai to izpildes statusu. Aktualizētajā rīcības programmas redakcijā ir jāiekļauj plānotās izmaiņas – jaunie pasākumi un izmaiņas plānotajās darbībās. Ikgadējo sistēmas ieviešanas un uzraudzības pārskatu un, ja attiecināms, aktualizētu rīcības programmu, izstrādā pirms katra mācību gada sākuma un prezentē to izglītības pārvaldei.

Līdz katra mācību gada beigām Izglītības pārvaldes vadītāja norīkots darbinieks iesniedz informāciju par iepriekšējā gadā PMP plāna ietvaros sasniegtajiem rezultātiem, datus apkopo un publicē pašvaldības gada publiskā pārskata sadaļā “Izglītība”.

Izglītības pārvalde ir atbildīga par PMP prevencijas sistēmas vispārēju ieviešanu un resursu piešķiršanu ieviešanas plānā noteikto aktivitāšu un darba uzdevumu īstenošanai.

Izglītības pārvaldes vadītāja norīkots darbinieks ir atbildīgs par PMP prevencijas sistēmas ieviešanas koordinēšanu un uzraudzību.

Par PMP prevencijas aktivitāšu un ar tiem saistīto darba uzdevumu īstenošanu atbildīgās puses ir noteiktas ieviešanas plānā.

PMP prevencijas sistēma ir papildināma atbilstoši ES, valsts un reģionāla mēroga aktualitātēm izglītības politikā, cita starpā, ņemot vērā informāciju par nākamajā plānošanas periodā pieejamajiem ES u.c. finanšu resursiem.

Izmaiņas, papildinājumus un citas darbības Jēkabpils novada rīcības programmas: “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns 2024. – 2028. gadam” saskaņo un apstiprina Jēkabpils novada dome.

4. PIELIKUMS: STATISTIKAS DATI

4.1. tabula. Trūcīgu un maznodrošinātu ģimeņu skaits un īpatsvars no iedzīvotāju skaita novadā, pagastos (2020., 2021., 2022.g.)

Datu avots: Jēkabpils novada Sociālais dienests

Nr.	Pilsēta/ pagasts	2020				2021				2022			
		ģimeņu skaits	personu skaits	%	iedzīvotāju sk.	ģimeņu skaits	personu skaits	%	iedzīvotāju sk.	ģimeņu skaits	personu skaits	%	iedzīvotāju sk.
1.	Aknīste	53	82	7,8%	1055	61	82	8,1%	1016	54	72	7,2%	997
2.	Aknīstes pagasts	11	12	3,1%	385	12	14	3,7%	380	10	11	3,0%	371
3.	Asares pagasts	17	26	6,2%	421	20	28	6,9%	408	20	21	5,4%	387
4.	Atašienes pagasts	36	55	8,9%	621	34	54	8,8%	615	37	66	10,3%	638
5.	Ābeļu pagasts	23	34	3,94%	864	29	45	5,2%	869	23	37	4,2%	874
6.	Dignājas pagasts	16	27	6,3%	432	20	38	9,2%	413	20	39	9,8%	400
7.	Dunavas pagasts	31	55	10,2%	542	29	52	9,8%	532	35	56	10,9%	515
8.	Elkšņu pagasts	34	51	11,3%	451	48	64	14,9%	431	43	58	13,7%	424
9.	Gārsenes pagasts	13	24	3,5%	689	18	29	4,5%	642	20	32	5,1%	624
10.	Jēkabpils	855	1253	5,4%	23241	856	1244	5,4%	22950	950	1446	6,3%	22885
11.	Kalna pagasts	27	39	7,6%	513	33	51	9,9%	513	32	52	9,9%	528
12.	Krustpils pagasts	31	51	5,8%	879	30	42	4,9%	853	32	47	5,4%	869
13.	Kūku pagasts	64	118	6,2%	1891	70	124	6,8%	1837	71	121	6,5%	1871
14.	Leimaņu pagasts	22	27	6,8%	395	29	36	9,4%	385	26	33	9,1%	362
15.	Mežāres pagasts	37	50	7,4%	676	46	60	9,0%	668	44	59	9,1%	647
16.	Rītes pagasts	35	51	9,9%	513	45	67	13,7%	491	37	54	11,5%	470
17.	Rubenes pagasts	20	33	3,8%	873	25	37	4,4%	838	26	40	4,9%	822

Nr.	Pilsēta/ pagasts	2020				2021				2022			
		ģimeņu skaits	personu skaits	%	iedzīvotāju sk.	ģimeņu skaits	personu skaits	%	iedzīvotāju sk.	ģimeņu skaits	personu skaits	%	iedzīvotāju sk.
18.	Salas pagasts	54	110	4,0%	2775	84	151	5,5%	2756	106	189	6,87%	2754
19.	Saukas pagasts	31	46	8,6%	538	38	54	10,5%	513	33	43	8,7%	495
20.	Sēlpils pagasts	8	11	1,5%	739	13	18	2,5%	711	18	29	4,2%	687
21.	Variešu pagasts	46	71	6,4%	1112	48	78	10,0%	1121	51	77	6,9%	1111
22.	Viesīte	100	150	9,5%	1574	116	159	10,21%	1558	118	164	10,5%	1567
23.	Viesītes pagasts	25	35	5,4%	646	27	43	6,8%	629	31	51	8,3%	614
24.	Vīpes pagasts	27	48	7,4%	651	28	43	6,9%	626	22	30	4,9%	613
25.	Zasas pagasts	46	89	11,6%	768	50	88	11,5%	764	57	97	12,6%	770
Jēkabpils novadā kopā:		1598	2548	5,9%	43244	1809	2701	6,4%	42519	1916	2924	6,9%	42295

4.2. tabula. Projektā “Pumpurs” īstenoto individuālo atbalsta plānu skaits dalījumā pa izglītības iestādēm.

Datu avots: projekts “Pumpurs”

Nr.	Izglītības iestādes	2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023		Kopā:
		I sem.	II sem.	I sem.	II sem.	I sem.	II sem.	I sem.	II sem.	I sem.	II sem.	
1	Ābeļu pamatskola	2	3	10	12	11	17	11	14	9		89
2	Aknīstes vidusskola	24	21	7	11	12	11	25	15	7		133
3	Biržu pamatskola							7	7	4		18
4	Brāļu Skrindu Atašienes vidusskola							18	18			36
5	Dignājas pamatskola		16	17	16	12	8	5	4	4		82
6	Jēkabpils 2. vidusskola		53	70	106	73	84	85	90	47		608
7	Jēkabpils pamatskola			18	30							48
8	Jēkabpils vakara vidusskola	23	50									73
9	Jēkabpils Valsts ģimnāzija								34	21		55
10	Krustpils pamatskola								5	16		21
11	Rubeņu pamatskola	6	24	31	40	31	23	7	10	7		179
12	Salas vidusskola							17	19	10		46
13	Sūnu pamatskola							7	6	11		24
14	Variešu sākumskola							2	2			4
15	Viesītes vidusskola	43	34	24	21	23	20	14	10	14		203
16	Zasas vidusskola	4	37	24	28	24	9	18	19	6		169
	Pašvaldības izglītības iestādēs kopā	102	238	201	264	186	172	216	253	156	0	1788
17	Jēkabpils Agrobiznesa koledža	108	128	123	123	122	64	74	121	91	36	990